Dunaharaszti Városi Könyvtár 2022. évi beszámolója

2330 Dunaharaszti, Dózsa Gy. út 12/b.

Készítette: Bánréviné Bujdosó Erika

2023.02.15.

Intézmény jogszabályi háttere

A Dunaharaszti Városi Könyvtár működését az 1997. évi, többször módosított CXL. a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvény határozza meg. Tényleges feladatait a fenntartó által elfogadott Alapító Okirat, Dunaharaszti Város Önkormányzata Képviselő-testületének önkormányzati rendelete az Önkormányzat közművelődési, közgyűjteményi feladatairól, a helyi közművelődési, közgyűjteményi tevékenység támogatásáról szóló rendelet tartalmazza, illetve az intézmény éves Munkaterve írja elő.

A könyvtár általános gyűjtőkörű, nyilvános közművelődési intézmény, amely mindenki számára biztosítja a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést a dokumentumokhoz és az információhoz. A gyűjtemény beszerzésénél és a szolgáltatások alakításánál fontos szempont a város lakosainak műveltségi, kulturális, tanulási szükségleteknek figyelembe vétele, olvasási és digitális kompetenciák fejlesztése. A könyvtár a város kulturális alapintézménye, a település információs, közéleti, oktatást támogató központja, amely összefogja az itt működő iskolákat, óvodákat, közösségeket, civil szervezeteket és szakmailag segíti munkájukat. Tevékenységünket széles körű kapcsolatrendszer jellemzi. Intézményünk továbbra is az oktatás, a képzés, az egyéni fejlődés és az élethosszig tartó tanulás támogatásának eszköze.

Intézmény alaptevékenysége

A könyvtár heti 36 órás nyitvatartási időben, sokoldalú szolgáltatással várja használóit:

- kölcsönzés: könyvek, magazinok, közéleti lapok, audiovizuális és elektronikus dokumentumok (DVD, CD) hangoskönyvek
- helyben használat: helyben használható a kézikönyvtári állomány, az időszaki kiadványok, folyóiratok, napilapok, katalógusok;

- online és a helyben elérhető adatbázisokból, elektronikus katalógusokból is tájékozódhatnak az érdeklődők;
- közhasznú információk szolgáltatása: pl. önkormányzati rendeletek,
- tájékoztatás, irodalomkutatás: irodalomjegyzék vagy bibliográfia összeállítása igény szerint;
- helyismereti tájékoztatás: a könyvtár gyűjti, feltárja és rendszerezi a város múltjával és jelenével kapcsolatos könyveket, elektronikus és audiovizuális dokumentumokat, kéziratokat, napilap- és folyóiratcikkeket, aprónyomtatványokat (képeslapok, fényképek, meghívók).
- könyvtárközi kölcsönzés: a könyvtárunk állományából hiányzó könyveket eredetiben kölcsönözni tudjuk más szolgáltatóktól az Országos Dokumentumellátási Rendszeren keresztül.
- olvasást népszerűsítő előadások: gyermekeknek, fiataloknak, felnőtteknek,
- felhasználóképzések: óvodai foglalkozások, iskolai tanórák,
- rendezvények: évfordulókhoz, könyvkiadáshoz, egyéb alkalmakhoz kapcsolódóan, író-olvasó találkozók, könyvbemutatók,
- internethasználat: a lakossági internethasználat céljára 3 számítógép áll rendelkezésre
- lakossági szolgáltatás: nyomtatás, szkennelés, fénymásolás, iratfűzés, laminálás.

Ezen szolgáltatások mellett nyitvatartási időn kívül is szervezünk programokat, illetve a könyvtárosoknak is van egyéb olyan szakmai feladatuk, amit nyitvatartási időben nem tudnak elvégezni. (pl. raktárrendezés, polcrendezés és pakolás, olvasói ajándékkönyvek átválogatása stb.) Gyakran előfordul olyan nap is, amikor több rendezvény követi egymást.

Mindannyian rendelkezünk különböző szintű informatikai és digitális írástudás kompetenciával, gyakorlati tudással. Támogatjuk a munkatársak rendszeres továbbképzését, szakmai fórumokon való részvételét.

Intézményünkben 2022-ben változatos évet tudhatunk magunk mögött, hiszen ebben az évben az igazgató nyugdíjazása történt meg. Az átállás nem okozott problémát a könyvtár működésben.
2022. július első hetében olvasótábort szervetünk, amelyen 20 fő vett részt. Nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy közelebb kerüljenek a gyermekek a könyvtárhoz, az olvasáshoz. Ebben az évben a táborba 10 – 13 éves fiatalok vártunk. Számos szakirodalom és a tapasztalat is az igazolja, hogy az életkori sajátosságok miatt ebben az korszakban „szoknak" le a gyerekek az olvasásról. A visszajelzések alapján ismét sikeres hetet tudhatunk magunk mögött, amit főleg az igazol, hogy ezek a fiatalok rendszeresen járnak könyvtárunkba.

Intézmény személyi feltételei

Az intézmény a feladatait az alábbi munkaerővel látja el:

1 fő	intézményvezető, könyvtáros	felsőfokú	intézményvezető
2 fő	könyvtáros	felsőfokú	
1 fő	könyvtári dolgozó	felsőfokú	
2 fő	könyvtáros asszisztens	középfokú	
1 fő	technikai munkatárs	középfokú	
7 fő	**összesen**		

Infrastruktúra:

Könyvtárunk épületében az elmúlt évben a fenntartó támogatásával energetikai felújítás történt az épület teljes területén, új led lámpatestek lettek felhelyezve. Az új világítótestek sokat javítanak a könyvtárlátogatók komfortérzetén, hiszen erősebb fényt ad és a jelenlegi energiaköltségek mellett az elhasznált elektromos áram mennyisége is jelentősen csökken.

Az épület alapterülete továbbra sem változott, így az adott lehetőségekhez képest alakítjuk ki a felhasználók számára megfelelő és átlátható könyvtári rendet. Célunk a felhasználók könnyebben eligazodjanak a polcok között és gyorsan megtalálják azt a könyvet, amit keresnek.

Ezt elsősorban a polcok áthelyezésével és a könyvek folyamatos rendszerezésével tudjuk megoldani.

A felhasználók igényeit figyelembe véve sikerült kialakítani a megfelelő nyitvatartási rendünket is.

Hétfő	10 – 18
Kedd	10 – 18
Szerda	10 – 18
Csütörtök	ZÁRVA
Péntek	10 – 18
Szombat	9 – 13

Az infokommunikációs eszközök területén jelentős változást hozott a Synology - intelligens NAS adattároló eszköz beszerzése, amely jelentősen megkönnyebbíti a biztonságos adattárolást. Ennek segítségével a könyvtár helytörténeti dokumentumait is az elavult adathordozók helyett ezen a készüléken tudjuk károsodás nélkül elhelyezni, megőrizni.

A színes, multifunkciós nyomtató – fénymásoló készülék bérlésével sikerült jelenleg megoldani a szolgáltatások zökkenőmentes működését.

Az elmúlt évben is nagyon sok új könyvet tudtunk vásárolni, így sikerül egy dinamikus, folyamatosan megújuló állománnyal rendelkezünk: 2022-ben 1867 db könyvet tudtunk olvasóink rendelkezésére bocsájtani 5.159.20 ft értékben, míg 2021-ben 1.983 db-ot leltároztunk be 4.998.920,-Ft-ért. Az új dokumentumokat állományba vettük, és a megfelelő rendszerezés, és

számítógépes adatbázisunkba rögzítés révén tudjuk olvasóink felé szolgáltatni kiadványainkat. Ezt egy tudatos, valós igényeket kielégítő gyarapítási terv előzi meg.

A digitalizálás iránti igény egyre nagyobb a felhasználók részéről. Ezért, azoktól a szerzőktől, akitől felhasználási engedélyt kapott intézményünk, elektronikus formában lehetővé tesszük elérhetőségét honlapunkon keresztül. Ilyen típusú kiadványok elsősorban helytörténeti anyagok, melyek településünk múltját tárják fel.

Emellett a rendelkezésre álló többi helytörténeti anyagok digitalizálása is folyamatban van, és biztonságos háttérszerveren kerülnek elhelyezésre.

Állományvédelem fontos szerepet tölt be a könyvtár mindennapjaiban, így az elmúlt évben 107 db dokumentum került javításra.

Szolgáltatások

Az elmúlt év során ismét sikerült nagyobb számban könyvtárhasználati órákat tartani, mellyel szeretnénk, ha a gyermekek olvasóvá válnának. Könyvtárunkban hónapról – hónapra több gyermekeknek szóló rendezvényt tartottunk, és a régi, meglévő programok (Manóváró 0-3 éves korúaknak, Kézműveskedés a Dunaharaszti Környezetbarátok Egyesületével) mellé újabbat is bevezettünk (Társasjáték klub). Emellett bábelőadásokkal, felolvasásokkal várjuk a gyerekeket és szüleiket is.

A másik kiemelt korcsoport az idősek, akik szintén kiemelt figyelmet kapnak könyvtárunkban. Szolgáltatásként tekinthetünk azt is, hogy az általuk előre megjelölt szerzőktől előkészítjük részükre a kért könyveket, mire betérnek kölcsönözni. Tapasztalataink szerint ez a személyes törődés ösztönzően hat a folyamatos olvasási kedv fenntartására.

Településünkön élő nemzetiségek történetéről, életükről szóló kiadványokat folyamatosan monitorozzuk, és beszerezzük helytörténeti állományunkba. Új kiadvány megjelenése kapcsán író – olvasó találkozókat szervezünk a célcsoportok számára.

Helyben elérhető szolgáltatások

A könyvtárak elsődleges feladata a könyvek kölcsönzése. 2022- ben sikeres évet zárhattunk, mert 59379 db könyvet, folyóiratot, hangoskönyvet kölcsönöztek ki 25970 személyes használat során. Ez az adat azért is reménykeltő, mert a járvány okozta vészhelyzet alatt sajnos több olvasóinkat is elveszítettük. Örömmel látjuk, hogy sokan közülük visszatérnek intézményünkbe, és újra olvasóinkká válnak. Másik lényeges szempont a könyvek árának durva megemelkedése, amely megnehezíti majd a könyvek megvásárlását és az olvasás élményét. Ezt a szerepet is a könyvtár tudja betölteni.

Online felületeinken (honlap, Facebook közösségi oldal, hírlevél küldés) folyamatosan tájékoztatást küldünk olvasóinknak az aktuális események kapcsán. Jelenleg 1355 olvasónk kér információt a könyvtárral kapcsolatos történésekről, melyet 2022-ben 21 alkalommal tettünk meg.
A helyi média munkatársaival szoros kapcsolatot tartunk fent (KisDuna Tv, Dunaharaszti Online szerkesztősége). Segítségükkel településünkön még több emberhez juthatnak el a könyvtárral kapcsolatos információk. A KisDuna Tv. korábbi évek műsorait helytörténeti archívumunkban helyeztük el.

Minőségirányítás

Szervezetünk évente elvégzi az önértékelési folyamatot, amely során feltárjuk a hiányosságainkat, erősségeinket és sorra vesszük feladatainkat is. Ezt tervbe foglalva alakítjuk ki az elérendő célokat és folyamatos megújulásra törekszünk.

Szakmai támogatást a Hamvas Béla Megyei Könyvtár-könyvtár-igazgatóval megszervezett – rendszeres online - értekezlet, a megyei könyvtárral folytatott rendszeres kapcsolattartás biztosítja. Ezen kívül a PEMEKSZ (Pest Megyei Könyvtáros Szervezet) keresztül napi kapcsolatban állunk a különböző területen dolgozó könyvtáros munkatársakkal. Ezeken a személyes és online térben folytatott megbeszéléseken tudunk tapasztalatot cserélni, tanácsot adni egymásnak. Emellett rendszeresen részvételi lehetőséget biztosítanak különböző szakmai továbbképzéseken.

Energiaválság

A jelen gazdasági helyzet hatásai intézményünket is utolérte. Ennek hatására fokozott figyelmet kellett fordítanunk az energiafelhasználásra.
A Polgármester Úr engedélyével könyvtárunk 2 hét időtartamra zárt be decemberben, mely nem befolyásolta negatívan az itt folytatott munkát. Olvasóinknak engedélyeztünk több könyv kölcsönzését (10 db könyv/fő), így ők ezt pozitívan élték meg, nem okozott hátrányt.

Polgármesteri utasítás értelmében az épület fűtési hőfokát szabályoztuk. Az épület elégtelen szigetelése miatt bizonyos területeken a kellemes hőmérsékletet lehetetlen elérni.